

23 มีนาคม 2569

สตง.เปิดผลการรวบรวมข้อมูลและการตรวจเสไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ท้องถิ่น พบเสี่ยงไม่คุ้มค่า - ติดตั้งซ้ำซ้อน เสนอปรับแนวทาง ชี้ประชาชนควรได้ประโยชน์จริง

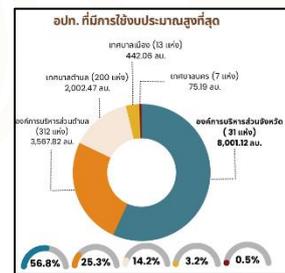

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) แจ้งผลการรวบรวมข้อมูลและการตรวจสอบการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในโครงการติดตั้งเสไฟฟ้าถนนโคมไฟแอลอีดีพลังงานแสงอาทิตย์ตามบัญชีนวัตกรรมไทย ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อปท. ใช้งบประมาณรวมกว่า 14,000 ล้านบาท จากเงินสะสมและเงินอุดหนุนของรัฐ ในขณะที่ผลการตรวจสอบพบปัญหาหลายด้าน ทั้งความคุ้มค่า การติดตั้งไม่เหมาะสม และการขาดแผนบำรุงรักษา

ซึ่งผลตรวจสอบ มี 2 ประเด็นสำคัญ

- 1. ราคาแพง** แต่ยังไม่ตอบโจทย์พื้นที่ อปท.ส่วนใหญ่ ยังไม่มีการศึกษาและเปรียบเทียบราคาอย่างรอบด้าน ก่อนจัดซื้อ ทั้งในแง่ความคุ้มค่า ค่าใช้จ่ายระยะยาว และค่าบำรุงรักษา เมื่อเทียบกับเสไฟฟ้าหรือโคมไฟทั่วไปที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน ส่งผลให้บางโครงการใช้งบประมาณในราคาสูงกว่าที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ ยังพบการติดตั้งเสไฟฟ้าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น ติดตั้งในพื้นที่ที่มีเสไฟฟ้าเดิมอยู่แล้ว หรือติดตั้งในจุดที่ไม่มีความจำเป็นด้านความปลอดภัย ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนและไม่เพิ่มประโยชน์ต่อประชาชน
- 2. อุปกรณ์ชำรุดเร็ว** เสไฟฟ้าชำรุดบกพร่องตั้งแต่ยังอยู่ในช่วงรับประกัน อาทิ แบตเตอรี่เสื่อมสภาพ อุปกรณ์ปรับระดับเกิดสนิม หรือไม่สามารถใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน อปท. จำนวนมากยังไม่มีแผนการบำรุงรักษาที่ชัดเจนและเป็นระบบ เสี่ยงต่อการปล่อยให้ทรัพย์สินสาธารณะเสื่อมสภาพเร็วกว่าที่ควร อนึ่งพบว่าบางพื้นที่เลือกติดตั้งเสไฟฟ้าที่สามารถพับหรือปรับระดับได้ แต่กลับติดตั้งในพื้นที่แคบหรือมีสายไฟพาดผ่าน ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากคุณสมบัติพิเศษของเสไฟฟ้าได้จริง กลายเป็นการเพิ่มต้นทุนโดยไม่เพิ่มประสิทธิภาพ

สตง. มีข้อเสนอแนะให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดทำโครงการติดตั้งเสไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ ให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อป้องกันปัญหาการใช้งบประมาณไม่ตรงเป้าหมาย และให้อปท. พิจารณาความจำเป็นเร่งด่วนและค่าเสียโอกาส ของการใช้งบประมาณโดยเฉพาะ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจและเงินสะสม ซึ่งอาจนำไปใช้พัฒนาด้านอื่นที่ประชาชนเดือดร้อนเร่งด่วนกว่าได้ เช่น ถนน แหล่งน้ำ หรือบริการสาธารณสุข ทั้งนี้ ควรมีการจัดทำ **การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis)** เปรียบเทียบราคากับผลิตภัณฑ์ในท้องตลาดอย่างเป็นธรรม ปฏิบัติตามคู่มือมาตรฐานไฟฟ้าสาธารณะอย่างเคร่งครัด และวางแผนการดูแลบำรุงรักษาอย่างเป็นระบบ เพื่อยืดอายุการใช้งาน และลดความเสี่ยงจากการผูกขาดการจัดหาอะไหล่ในอนาคต

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ระบุว่า การดำเนินโครงการของหน่วยงานภาครัฐควรมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าเป็นสำคัญ เนื่องจากงบประมาณที่ใช้เป็นเงินภาษีของประชาชน ประชาชนจึงควรได้รับความปลอดภัย ความสะดวก และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมจากการลงทุนดังกล่าว

สัตย์ชื่อ มีอาชีพ อิสระและเป็นกลาง